

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Історія українського державотворення

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Код та назва спеціальності, галузь знань	G6 Інформаційно-вимірювальні технології; G Інженерія, виробництво та будівництво.
Тип та назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Державний нагляд, метрологія та міжнародна стандартизація»
Статус освітньої компоненти	Обов'язкова компонента (ОК-1)
Курс, семестр викладання	1 курс, 1 семестр
Трудомісткість освітньої компоненти	4 кредитів ЄКТС (120 академічних годин), з них: денна (очна) форма навчання: лекц. – 28 год., практ. зан. – 16 год., самост. роб. – 76 год.; заочна форма навчання: лекц. – 16 год., практ. зан. – 8 год., самост. роб. – 96 год.
Мова викладання	Українська
Кафедра	Метрології, якості та стандартизації
Факультет	Електроніки, автоматизації та метрології

Викладачі

САФОНОВА Надія Володимирівна,
доцент кафедри лінгводидактики та іноземних мов,
к. пед. н., доцент
E-mail: escew@suitt.edu.ua
Тел.: +380505376012
Консультації: щочетверга з 12⁴⁵ до 14⁰⁰ год., ауд. 314.
(головний корпус)

Мета освітньої компоненти	– надати здобувачам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти знання з історії України та українського державотворення, зосередившись на найбільш актуальних проблемах: подати наукову періодизацію історії української державності; охарактеризувати риси основних періодів української історії, їхні особливості, визначальні події та явища в кожному з них; узагальнити досвід національного державотворення, традиції української державності; показати значення боротьби українського народу за її відродження та збереження; проаналізувати основні етапи українського національно-визвольного руху, його конкретний зміст і організаційні форми; визначити роль і місце в українській історії видатних історичних осіб.
Компетентності, формуванню яких сприяє освітня компонента	ЗК02. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Програмні результати навчання	ПРН15. Знати та розуміти предметну область, її історію та місце в сталому розвитку техніки і технологій, у загальній системі знань про природу і суспільство. ПРН17. Вміти використовувати у виробничій і соціальній діяльності фундаментальні поняття і категорії державотворення для обґрунтування власних світоглядних позицій та політичних переконань з урахуванням соціально-політичної історії України, правових засад та етичних норм.

Програма освітньої компоненти

Тема 1. Історія України та державотворення від перших протодержав до утворення ранньофеодальної держави.	Державотворчі традиції на території України в стародавню добу: гіпотези та докази. Формування державності в Україні. Київська Русь – ранньофеодальна держава східних слов'ян.
Тема 2. Спадкоємці державності України-Русі сер. XII -сер. XVII ст.	Галицько-Волинське князівство – спадкоємець державності України-Русі. Руські удільні князівства у складі сусідніх держав (XIV – XVI ст.). Зародження українського козацтва як складової державотворчого процесу в Україні (XV-XVII ст.) Боротьба за українську державність Б. Хмельницького та його послідовників
Тема 3. Форми державності в	Становище Української держави в другій половині XVII століття. Національно-державницьке питання щодо українських земель у складі Австрійської імперії. Надліпнянська Україна в системі міжнародних відносин кінця

<i>українських землях др. п. XVII – кін. XIX ст.</i>	XVIII – XIX ст.
Тема 4. Українська державність першої пол. XX – поч. XXI ст.	Українські землі на початку XX століття. Відновлення державності українського народу (1917-1921 рр.). Україна в умовах більшовицько-тоталітарного режиму (1921-1939 рр.). Державне будівництво в українських землях у роки Другої світової війни та у післявоєнний період. Теорія та практика державного будівництва в умовах незалежності України (з 1991 р. до сьогодення).

Методи навчання

При вивченні освітньої компоненти використовуються наступні методи навчання:

Інтерактивні	▪ Наочно-демонстраційні дидактичні комплекси до тем, що вивчаються в межах освітньої компоненти (схеми, таблиці, графіки, діаграми; відеоролики тощо). ▪ Методи розвитку критичного мислення: трифазна модель ТРКМ (Виклик – Осмислення – Рефлексія); мозковий штурм; розв’язування проблемних задач; створення ситуаційних рядів. ▪ Симулятивно-рольові методи: історичні дебати між уявними представниками різних епох чи держав; ділова гра; симуляція; міні-кейси. ▪ Візуальні та цифрові методи: скрайбінг; Mindmapping (інтелект-карти); Кроссенс; Сторітейлінг. ▪ Інтерактивні онлайн-завдання: Веб-квести. ▪ Зіставно-історичний метод: аналіз і реконструкція історичних подій, історичний дебрифінг.
Практичні	▪ Метод вправ; практичні завдання.
Методи дистанційного навчання	▪ Відеоконференції в форматі лекцій або семінарів. Зв’язок здобувачів освіти з викладачем забезпечують різноманітні сучасні платформи, такі як: Zoom, Moodle, Google Meet та ін. ▪ Онлайн дискусії; ▪ Індивідуальне і групове консультування (викладач дає додаткові роз’яснення щодо виконання завдань через чати та e-mail-надсилення); ▪ Відеозаписи лекцій і практичних занять; ▪ Квізи (проведення бліц-опитування із застосуванням Google Форм) тощо.

Стратегія оцінювання результатів навчання

Змістовий контент результатів навчання з	Результати навчання з даної освітньої компоненти, які здобувач може продемонструвати та які можна ідентифікувати, оцінити і виміряти, розглядаються у вимірах 6 рівня Національної рамки кваліфікацій, що відповідає першому циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти, а саме: ▪ Знання – демонструє глибоке розуміння предмета та об’єкта історії української державності; володіє
---	--

освітньої компоненти	методологічними підходами до дослідження етапів розвитку української держави; знає основні періоди, джерельну базу, закономірності та тенденції формування та трансформації української державності. ▪ Уміння / навички – вміє осмислювати логіку історичних подій, пов’язаних з державотворенням в Україні; обґрунтовує власну позицію щодо історичних форм боротьби за державність, застосовує понятійний апарат історії державності; структурує знання, формує цілісне уявлення про процеси, що впливали на становлення суверенної України. ▪ Комунікація – аналізує, порівнює та інтерпретує різні підходи до державотворення в Україні та Європі; аргументовано висвітлює складні та дискусійні питання, пов’язані з історичним поступом української нації; обґрунтовує власні погляди на проблеми історії української державності у форматі публічних виступів, есе, дискусій. ▪ Відповідальність та автономність – здійснює критичний добір історичних джерел: текстових, візуальних, усних, матеріальних; застосовує архівні, музейні та цифрові ресурси для дослідження історії української державності; усвідомлює роль історико-державницької спадщини та демонструє готовність до її захисту й популяризації як складової національної ідентичності.
Критерії оцінювання	Академічні успіхи здобувачів освіти в межах даної освітньої компоненти оцінюються за бально-рейтинговою шкалою (максимальна кількість – 100 балів), що прийнята в ДУІТЗ, з обов’язковим переведенням кількості балів в оцінки за національною шкалою та за шкалою ECTS. Відмінно (А) – від 90 до 100 балів – здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі або не менше 90% завдань, передбачених програмою освітньої компоненти. Дуже добре (В) – від 82 до 89 балів – здобувач досить повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову літературу. Однак під час викладання деяких питань допускаються при цьому окремі несуттєві неточності. Правильно вирішив 80-89% письмових завдань. Добре (С) – від 74 до 81 балів – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову літературу. Однак під час викладання деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив 74-81% письмових завдань. Задовільно (D) – від 64 до 73 балів – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних та письмових відповідей, але з не зовсім глибоким та всебічним аналізом, обґрунтуванням та аргументацією, з недостатнім використанням необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі неточності та помилки. Правильно вирішив 64-73% письмових завдань. Задовільно (Е) – від 60 до 63 балів – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив 60-63% письмових завдань.

	Незадовільно з можливістю повторного складання (FX) – від 35 до 59 балів – здобувач не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, стисло без аргументації та обґрунтування викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, поверхово розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив 35-59% письмових завдань. Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням освітньої компоненти (F) – від 0 до 34 балів – Здобувач частково володіє навчальним матеріалом, не у змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив 1-34% письмових завдань.
Форма та методи контролю навчальних досягнень	В межах даної компоненти передбачено три види контролю: поточний, підсумковий та семестровий/академічний. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів до виконання конкретної роботи з теми, що вивчається. При поточному контролі оцінюється: активність роботи здобувача на практичних заняттях, результати виконання ним індивідуальних завдань, контрольних робіт, якість підготовлених завдань, що виконувались під час самостійної роботи. У концепції викладу освітньої компоненти застосовуються такі форми проведення поточного контролю: опитування, виконання контрольних вправ, тестування. Підсумковий контроль – це накопичена здобувачем сума балів за результатами вивчення чотирьох тем та виконання завдань самостійної роботи. Семестровий (академічний) контроль передбачає проведення екзамену, під час якого здобувачу виставляється остаточна оцінка за освітню компоненту, яка виводиться із суми балів за результатами підсумкового контролю та складання екзаменаційного тесту. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну успішність – 40 бал., самостійна робота – 20 бал.; екзамен – 40 бал. При оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань здобувачів за різними системами.

Політика освітньої компоненти	
Відвідування	Здобувачі вищої освіти самостійно планують відвідування лекційних занять, що проводяться в межах освітньої компоненти. Присутність на практичних заняттях та контрольних заходах (екзамен) є обов'язковою. Важливим є своєчасне виконання індивідуальних завдань в межах самостійної роботи, передбачених програмою освітньої компоненти.
Дотримання принципів академічної доброчесності	Підготовка усіх завдань, письмових робіт і т. ін., що виконуються в межах компоненти, здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно, на засадах академічної доброчесності. Викладач має право для перевірки робіт застосовувати різні програмні засоби.
Умови зарахування пропущених занять	Відпрацювання академічної заборгованості з освітньої компоненти можливо до початку екзаменаційної сесії. Процедура узгоджується з викладачем, згідно його розкладу консультацій.

Інші умови	Навчально-методичні матеріали компоненти розміщені на платформі Moodle
Рекомендовані джерела інформації	
Базові підручники та навчальні посібники	- Бойко О. Д. Історія України : навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2014. 720 с. - Історія України: підручник для студентів неісторичних спеціальностей вищих навчальних закладів / О. М. Бут, М. І. Бушин, Ю. І. Вовк та ін.; за заг. ред. д. іст. н., проф. М. І. Бушина, д. іст. н., проф. О. І. Гуржія; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси: ЧДТУ, 2016. 644 с. - Історія державності та культури України: підручник / Р. Зінкевич, О. Ратушна, А. Нагірняк. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. 240 с. - Гуржій О.І. Історія козацтва. Держава-військо-битви: навчальний посібник. Київ, 2015. 464 с. - Дещинський Л.Є. та ін. Історія України та її державності. Курс лекцій: навчальний посібник. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2009. 476 с. - Хрестоматія з історії України. В 2 т. Т. 1. 3 найдавніших часів до початку XX століття : навчальний посібник для студентів усіх факультетів / І. Ю. Робак, Л. І. Глєбова, Г. Л. Демочко, О. В. Чернуха. Харків : ХНМУ, 2015. 318 с.
Методичні рекомендації та розробки викладачів освітньої компоненти	Сафонова Н.В. Історія українського державотворення: Навчально-методичний комплекс освітньої компоненти [ОПП «Державний нагляд, метрологія та міжнародна стандартизація» зі спеціальності G6 Інформаційно-вимірювальні технології; для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти]. Одеса : ДУІТЗ, 2025.
Інформаційні ресурси	- Акт проголошення незалежності України. URL: http://gska2.rada.gov.ua/site/postanova/akt_nz.htm - Декларація про державний суверенітет України. . URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/55-12 - Конституція України. . URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80

Рік введення силабусу – 2025 р.

Затверджено рішенням кафедри метрології, якості та стандартизації (Протокол від 7 березня 2025 р. № 8)

Декан факультету

Завідувач кафедри

Гарант освітньої програми

Викладач:

Олег ГРАБОВСЬКИЙ

Антоніна ГАБЕР

Ольга КИСЕЛЬОВА

Надія САФОНОВА